

DE AMERIKAANSE RIVIERKREEFT

De molensteen om de nek van de toekomstige inwoners van Dijk en Waard.

Après nous, le
déluge.

Alleen als men een groot deel (zeg 75% of nog wel meer) van de rivierkreeften wegvangt zal een mogelijk effect optreden op de aantallen en hoeveelheid rivierkreeften in de wateren van Langedijk!

Martin Wagenaar

Ten slotte blijkt het paard dood.

Ook de toekomstige gemeente Dijk en Waard zal bij het uitblijven van bestuurlijke en politieke initiatieven ondergraven blijven worden door de Amerikaanse rivierkreeft.

Het huidige bestuur van Heerhugowaard, Langedijk en Stichting Veldzorg hebben twee jaar na de ontdekking van deze toen al meer dan tien jaar aanwezig invasieve exoot nog steeds geen stappen ondernomen om tot een adequate aanpak te komen om de aanwezigheid van het dier beheersbaar te maken. Vandaag de dag lopen we dus al 12 jaar achter bij het tot stand komen van een “beheersplan Amerikaanse rivierkreeft”. Terwijl het probleem met de dag groter wordt, zijn ook ‘zogenaamde’ eerder bedachte oplossingen alweer van tafel voor ze in praktijk worden gebracht.

Bijkomstig probleem in Langedijk is dat men het probleem binnen de eigen gemeentegrenzen denkt op te kunnen lossen om blijkbaar hier de geschiedenisboeken in te kunnen gaan als de ‘redder van Dijk en Waard’. Het lijkt er soms wel op dat het verkrijgen van een koninklijk lintje de enige drijfkracht van onze lokale bestuurders is.

Probleem is alleen oplosbaar met medewerking van Den Haag.

Het is de landelijke wet- en regelgeving die de aanpak van de Amerikaanse rivierkreeft onmogelijk maakt en zolang er niet een bundeling van krachten plaatsvindt van gemeenten, besturen en waterschappen die landelijk ook met het probleem te maken hebben, is het onmogelijk om die wet- en regelgeving aangepast te krijgen. Je zult een vuist moeten maken met zijn allen om dat van de grond te krijgen.

Een waarschuwend vingertje van de wethouders van Langedijk en Heerhugowaard zal geen resultaat opleveren. Het initiatief om tot zo’n bundeling van krachten te komen werd door wethouder Nils Langedijk van Langedijk van tafel geveegd, omdat hij daar met een collega-wethouder uit Heerhugowaard wel denkt uit te komen. Ze kiezen voor een missie die alleen maar geld kost en nog meer tijd zal vergen voor er echt iets zal kunnen gebeuren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

De sleutel tot het beheersbaar maken van het probleem ligt bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en dat is niet bepaald een ministerie dat oplossingen biedt als er problemen zijn.

In november 2018 stelde de fractie van de VVD in de provinciale staten van Noord-Holland vragen over de aanpak van de Amerikaanse rivierkreeft en het antwoord dat men kreeg kwam erop neer dat bij Europese wetgeving is vastgelegd dat de aanpak van invasieve exoten is gedelegeerd aan het ministerie LNV.

Dit ministerie huisvest een enorm aantal tegenstrijdige organisaties waarvan je kan aannemen dat ze eerder vechtend met elkaar door de tent rollen om hun eigen baantjes te verdedigen dan dat zij iets bijdragen aan het algemeen belang.

Zo vallen de controle Visserijwet en het Visbesluit onder het ministerie van LNV, zoals gezegd ook de aanpak van invasieve exoten en om het allemaal nog mooier te maken valt het ook onder de Voedsel en Waren Autoriteit, ook resulterend onder hetzelfde ministerie van LNV.

Begin januari 2019 heb ik burgervragen gesteld aan de minister van LNV over haar aanpak van de Amerikaanse rivierkreeft. Het antwoord kwam er in het kort op neer dat de minister slechts verantwoordelijk is voor de aanpak van deze diersoort in de Rijks wateren en voor het overige is het aan de provincies, waterschappen en gemeenten.

Provincie, waterschappen en gemeenten zijn echter met handen en voeten gebonden aan de regels zoals die o.a. zijn vermeld in de Visserijwet en dat houdt in dat het niet zomaar is toegestaan om zelf uitheemse rivierkreeften te vangen met korven, fuiken, netten of andere vistuigen. Bij het gebruiken van korven, fuiken, netten of andere vangmiddelen op het binnenwater is juridisch gezien sprake van “vissen”. Artikel 1, lid 3 van de Visserijwet 1963 definieert vissen namelijk als “het te water brengen, te water hebben, lichten of ophalen van vistuigen alsmede het op enigerlei andere wijze pogen vis uit het water te bemachtigen”.

Omdat sprake is van vissen, moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. de visser moet zelf de visrechthebbende zijn (eigenaar of huurder van het visrecht) of schriftelijk toestemming hebben van de visrechthebbende voor het vissen op kreeften en krabben. De eisen waaraan deze toestemming moet voldoen staan in artikel 23 van de Visserijwet 1963;
2. voor zover de toestemming betrekking heeft op het vissen met beroepsvistuigen (alle andere vis- en vangtuigen dan de hengel of peur) moet de toestemming zijn goedgekeurd door de Kamer voor de Binnenvisserij;

3. voor het mogen gebruiken van beroepsvistuigen geldt dat de visser beroepsvisser moet zijn. Dat is het geval als iemand beschikt over 250 hectare visrecht en met de visserij op dat water minimaal € 8.500,= bruto per jaar verdient en de staatssecretaris een verklaring heeft afgegeven dat betrokkene voldoet aan deze voorwaarden. Iemand die beroepsvisser wil worden moet zich met een aantal bewijsstukken melden bij de staatssecretaris van Economische Zaken. Welke documenten dit zijn, is vermeld in artikel 56 van de Uitvoeringsregeling visserij.

Je kan door deze wet slechts de overlast aanpakken door dit door beroepsvissers te laten doen. De beroepsvisser die vorig jaar in het Langedijker deel van het Staatsbosbeheergebied werkzaam was, stopte ermee omdat hij fuiken kwijtraakte. Terwijl het probleem veel beter zou kunnen worden aangepakt als iedere Langedijker of Heerhugowaarder achter zijn huis een fuik zou mogen plaatsen. Huurders van akkers in het Oosterdelgebied zouden rondom hun eilandjes zelfs meerdere fuiken kunnen plaatsen. Maar daarvoor is een ontheffing of vrijstelling noodzakelijk.

Ontheffing of vrijstelling.

Voor een eventueel verzoek om ontheffing of vrijstelling van het verbod om met beroepsvistuigen te vissen moet je echter weer bij een ander ministerie zijn; n.l. bij het Ministerie van Economische Zaken. Zo'n verzoek zal echter niet snel worden toegekend aan een particulier.

Ik weet niet hoe het juridisch zit om voor het hele gebied dat het betreft een noodverordening uit te schrijven, maar op grond van de corona-maatregelen zou je een dergelijke noodverordening misschien ook voor het vangen van die rivierkreeften kunnen uitschrijven. Een noodverordening lijkt mij de snelste weg tot het beheersbaar maken van de overlast en anders zal het een lange weg worden om de regels aan te passen. Zeker met de huidige besturen die het binnen eigen grenzen denken op te lossen en waarvan nog lang niet zeker is dat ze met een oplossing komen.

Het lijkt een mogelijkheid, maar is in werkelijkheid een onmogelijkheid. Dat geldt ook voor de enige oplossing die overblijft en dat is aanpassing van de regels en wetten om het

beheersbaar te maken, want dat kost enorm veel tijd. Tijd, waarvan we nu al ruim twaalf jaar hebben verloren. Over de tijd die Staatsbosbeheer en Stichting Veldzorg ons hebben doen verliezen door met de ogen dicht het Oosterdel te beheren zullen we het hier maar niet hebben.

Vangen exotische rivierkreeften - biologisch bezien

In Nederland is sprake van 6 uitheemse soorten rivierkreeften die zich gevestigd hebben. Van deze soorten, breiden de Rode-, de Gestreepte- en de geknobbelde Amerikaanse zich gestaag uit en deze drie behoren ook tot de fanatiekste gravers. Wegvangen heeft alleen zin als het grootschalig gebeurt. Wanneer men alleen een klein deel bijvoorbeeld alleen de grootste exemplaren van de in een water voorkomende rivierkreeftenpopulatie wegvangt, is er een aanzienlijk risico dat de overblijvende (kleinere) rivierkreeften extra hard gaan groeien. Wegvangen heeft dus alleen zin als het grootschalig gebeurt (wegvangen van 75% of meer van de beesten. Het kreeftenprobleem kan zelfs verergeren door alleen een klein deel van de rivierkreeften weg te vangen. Alleen als men een groot deel (zeg 75% of nog wel meer) van de rivierkreeften wegvangt zal een mogelijk effect optreden op de aantallen en hoeveelheid kreeft in een water, maar hiervoor is een enorme capaciteit aan vangtuigen benodigd.

Bij het wegvangen van kreeften moet ook rekening worden gehouden met de migratie van deze dieren. Vooral in water met een wat hogere temperatuur zijn ze heel actief. Als men kreeften wegvangt in een onderdeel van een groot water, zullen de overige kreeften in het water deze plek zeer snel weer herbevolken.

Rivierkreeften in onze voedselketen.

Om geen oneerlijke concurrentie te zijn voor de paar beroepsvissers die van deze vangsten moeten leven, zou je kunnen kijken of de hier gevangen rivierkreeften, voor zover ze niet door de vanger worden opgegeten, op een vast punt kunnen worden ingeleverd om verkocht te worden voor diervoederfabricage. Stichting Veldzorg heeft als inname punt daar recent ervaring mee opgedaan en gehoord het geweeeklaag van Veldzorg over de karige bijdrage die de eigenaar Staatsbosbeheer voor het onderhoud over heeft, zou dat een mooie

extra inkomstenbron voor ze kunnen zijn. Dan hebben ze toch nog profijt van het feit dat het zolang heeft geduurd voordat ze de beestjes ontdekten.

Nepnieuws.

Wetenschappelijke publicaties spreken van het feit dat vrouwtjes rivierkreeften tussen de 450 en 600 eitjes/jongen op hun buik meetorsen. Deze aantallen worden door woordvoerders van Veldzorg in de pers steeds groter (nu reeds spreken ze van tussen de 800 en 1000) gemaakt, zonder enige wetenschappelijke onderbouwing.

Waar in het ene geval overdrijving door Veldzorg wordt gehanteerd minimaliseert hun voorzitter al vijftien jaar de historische leugen dat het Oosterdel/Geestmerambacht 900 jaar geleden zou zijn aangelegd door de monniken van de Abdij van Egmond. In de “Anales Egmundenses” is daar niets over terug te vinden, wel de betrokkenheid van de monniken bij de aanleg van de Oude Westfrieze Zeedijk. De ontwikkeling van het Geestmerambacht vond plaats vanaf deze dijk in oostelijke richting en gaandeweg die richting ontstond bewoning.

De bewoning aan de Langedijk ontstond vanuit de Vronen, Schoorl en Koedijk pas toen men tot de Langedijk was gevorderd. Als je werkelijk cultureel erfgoed wilt behouden zal je kennis van dat erfgoed moeten hebben en ook uit kunnen dragen en daar ontbreekt het de bestuurders van Veldzorg aan en die kennis heeft Staatsbosbeheer ook niet in huis. Anders had men wel een beheerder gezocht die met meer respect met dat culturele erfgoed zou omgaan.

Wat op zich wel grappig is om te vermelden dat al die nieuwsgeile bestuurders en wethouders door een artikel in de Alkmaarse Courant tegen de lamp liepen. Een belletje naar de Voedsel en Waren Autoriteit was niet nodig. Een mailtje met twee foto's uit de Alkmaarse krant was voldoende om te laten zien dat je bij de bestrijding of beheersbaar maken van het probleem niet om wijziging van regels en wetten heen kunt.

Afsluitend.

De afgelopen twee jaar, nadat Veldzorg tot de ontdekking kwam dat er Amerikaanse rivierkreeften in ons gebied waren, heb ik me behoorlijk ingelezen op het gebied van effecten die dit beestje heeft op de leefomgeving. Ik heb me ook ingelezen wat betreft wet- en regelgeving rondom de bestrijding van invasieve exoten en kwam al snel tot de conclusie dat voor een gedegen aanpak van het probleem het noodzakelijk is om de kwestie landelijk aan te pakken, omdat je slechts met brede steun de mogelijkheid hebt om landelijke wet- en regelgeving aan te passen. Daarover heb ik veel gesproken, ingesproken ^(Bijlage 1.) en als mijn boodschap niet over kwam ook kritisch geschreven (www.schaduwrijklangedijk.nl). Ik heb raadsleden uitgenodigd om het probleem persoonlijk in ogenschouw te komen nemen en ook wethouders. Uit eindelijk is alleen Nils Langedijk op mijn uitnodiging ingegaan, maar die heb ik niet kunnen overtuigen van de noodzaak dat de oplossing niet bij Veldzorg, Heerhugowaard of Langedijk ligt, maar dat de aanzet tot het beheersbaar maken van het probleem in Den Haag ligt.

Op 7 juli 2020 had ik een gesprek met wethouder Jongenelen de man die de waterwegen van Langedijk tot in Alkmaar wil openen voor de Amerikaanse rivierkreeft en deze vertelde me dat hij als oplossing voor het probleem een viswedstrijd op die beestjes had bedacht. Daarvoor had hij enthousiaste ondersteuning gekregen van de Stichting Veldzorg. Ik heb

Jongenelen daarover, net als de burgemeester Kompier van Langedijk, de volgende morgen een mail gestuurd ^(Bijlage 2.) waarin ik hen heb gewezen op het feit dat zij op deze manier mensen aanzetten om de wet te overtreden, want daar komt het zomerfeestje op de Camping Dijk en Waard in wezen op neer.

Een week later heb ik mijn mail in kopie aan de fractievoorzitters van Langedijk gestuurd, daarop kwamen geen reacties waaruit valt op te maken dat burgers met brede instemming van de Langedijker politiek de regels aan hun laars kunnen lappen. En tot grote treurnis dat men blijkbaar het probleem nog steeds onderschat en het lokaal met af en toe een viswedstrijdje denkt te kunnen oplossen.

De ingreep van de Voedsel en Warenautoriteit heeft echter laten zien dat zelfs met goed bedoelde acties je aan handen en voeten bent gebonden. Zelfs voor een viswedstrijd zal je in Den Haag regels moeten veranderen.

Over een periode van meer dan tien jaar zijn de gevolgen van ondergravingen door de Amerikaanse rivierkreeft in de Langedijker wateren te zien. Het is eigenlijk te triest voor woorden dat Staatsbosbeheer en hun beheerder van het Oosterdel, Stichting Veldzorg, pas op 17 mei 2018 tijdens een schouw de aanwezigheid van het diertje ontdekten. Het geeft een ontwapenend beeld van hoe eigenaar en beheerder met ons cultureel erfgoed omgaan, zonder kennis van zaken. Het komende half jaar gaan we weer 4 studenten op het gebied loslaten en moeten we nog maar zien of dat wat oplevert. Zo niet dan is er weer een jaar verloren. Waarom onze bestuurders iedere keer maar op één spoor inzetten is mij in de afgelopen twee jaar niet duidelijk geworden.

Dat de wethouders van Heerhugowaard en Langedijk met het trekken van de portemonnee (€ 50.000,-) denken het tij te kunnen keren zegt ook al meer dan genoeg, zeker ook in het licht van de 'succesvolle' actie van wethouder Jongenelen om het probleem beheersbaar te maken door jonge kinderen het miljoenen leger van rivierkreeften met hengels te lijf te laten gaan. Bij een opbrengst van 5000 gevangen rivierkreeften op één miljoen van die beestjes is dat 0,5% minder rivierkreeften.

Een resultaat waar wethouder Jongenelen zijn statafel wel trots weer voor uit de gemeentelijke berging mag nemen om dat pers moment fotografisch te vereeuwigen.

De toekomst voor de inwoners van Dijk en Waard ziet er bestuurlijk niet al te florissant uit, want uiteindelijk komt de rekening voor dit non-beheer op het bordje van de inwoners te liggen.

Met alle ondergravingen die onze gemeente nog zullen treffen dragen onze bestuurders niet bij tot een doorvaarbaar Langedijk, maar een **doorwaardbaar** Langedijk.

*Ik wil het na twee jaar trekken aan een doodpaard hier, droef gestemd,
maar bij laten.*

Martin Wagenaar,
redacteur “beheerplan Oosterdel 2004-2014”,
uitgever en redacteur van www.schaduwrijklangedijk.nl
e-mail; wagenaarmartin@gmail.com

Bijlage 1. **Het verdronken land van “Dijk en Waard”.**

Aan de raad en het College van B&W van Langedijk.

Spreekrecht bij behandeling van “Langedijk ontwikkeld met water” in Forum van 16 juni 2020.

Geachte leden,

Langs deze schriftelijke Covid-19vrije weg wil ik u in kennis stellen van mijn opvattingen betreffende bovenstaand onderwerp in uw vergadering.

Ik stoor mij al meer dan tien jaar aan de wijze waarop opeenvolgende wethouders denken Langedijk in de vaart der volkeren op te moeten stuw en ons daarbij volledig ten gronde laten gaan. Beleid stoel je op visie en visie ontwikkel je vanuit ervaringen uit het verleden en baseer je op onderzoeken en ervaringen.

Dat heb ik helaas de afgelopen tien jaar in de aanloop naar “Langedijk ontwikkelt met water” niet waargenomen. Net als dat ik in die jaren zelden Collegeleden en raadsleden in het gebied heb gezien of het moet met een glaasje zijn geweest bij lichtjesavond.

In die jaren heb ik wel uitnodigingen uitgedaan aan raads- en bestuursleden om eens mee te gaan om de werkelijkheid onder ogen te zien. In tien jaar is daar maar twee keer gebruik van gemaakt, maar dat was dan eerder uit beleefdheid dan uit betrokkenheid.

Op geen enkel punt heb ik kunnen constateren dat het plan gebaseerd is op een realistisch beeld en het Langedijker bestuur ontwikkelt op geen enkel punt met water.

Wethouder Jongenelen zittend voor Dorpsbelang Langedijk blijkt in zijn project “Langedijk ontwikkelt met water” op geen enkele manier rekening te houden met het feit dat als je de waterhuishouding van Langedijk op orde wilt houden, je de basis van dat water, de biotoop op orde dient te houden en/of te krijgen.

Het is alsof ik oude afleveringen terugzie van “Creatief met kurk”.

Wethouder Jongenelen stelt dat de basis is;

- “a. Ontbrekende (historische) schakels in het waternetwerk oplossen.*
- b. Behouden en versterken van de kwaliteit van vaarwegen en oevers.*
- c. Het in balans ontwikkelen van diverse functies van het water.*
- d. Veiligheid en verantwoordelijkheid bevorderen op het water. “*

Helaas wordt hier volledig voorbijgegaan aan wat er op dit moment in en rond de wateren in Langedijk speelt. Het probleem van het “Langedijk ontwikkelt met waterproject” laat zien dat er geen enkele kennis aanwezig is bij de samenstellers van het projectplan. Het project is vanuit een kamertje geschreven, maar ter plekke zijn ze nooit geweest en men heeft zich daarbij vooral laten leiden door zakelijke belangen. Aan het woongenot van aanwonenden aan het doorvaarbaarwater is geen rekening gehouden.

Er hangt de toekomstige gemeente Dijk en Waard een enorm probleem boven het hoofd. De waterkwaliteit in Langedijk gaat heel hard achteruit vanwege de toename van de Amerikaanse rivierkreeft en de daarop prederende bruine rat.

De negatieve invloed die de Amerikaanse rivierkreeft heeft, is het resultaat van het actief foerageren op de planten. De Amerikaanse rivierkreeft verwijdert op deze manier waterplanten uit grote gebieden en verandert zo ecosysteemkarakteristieken als habitat heterogeniteit (Feminelle&Resh, 1989) en de samenstelling van de macro-invertebratengemeenschap (ongewervelde dieren), omdat de aan macrofyten (wat grotere planten), zoals waterzuring, riet, moerasandoorn, watermunt, goudvrij, bitterzoet, zwanebloem, dotter, maar ook eendekroos, drijvend fonteinkruis, watergentiaan, waterranonkel, gele plomp en kikkerbeet verdwijnen. Het fourageren op organisch bodemmateriaal door de Amerikaanse rivierkreeft, beïnvloedt de waterplanten negatief, doordat door de zo veroorzaakte bioturbatie sedimentdeeltjes weer in de waterkolom komen en extra nutriënten vrijmaken in het water. Hierdoor kan algengroei toenemen. Wat resulteert in minder licht, en dus slechtere omstandigheden voor de groei van waterplanten. (Angler et al., 2001)

Een dergelijke achteruitgang van waterplanten als gevolg van de rivierkreeft-activiteit wordt door verschillende auteurs in het veld waargenomen en laat zich ook in de Langedijkerwateren zien.

Studies wijzen ook uit dat de Amerikaanse rivierkreeft negatieve invloed heeft op vissen en visseneieren, amfibieën en vogels.

De rivierkreeft heeft helaas bijna geen natuurlijke vijanden. De bruine rat is er echter één die goed gedijt bij de aanwezigheid van de rivierkreeft en dat is zeker in het Oosterdelgebied goed te merken.

De bruine rat predeert rivierkreeften (Heuts2012; Soes & Bergsma 2016). Analyse van de verspreidingsdata uit de NDFF laten zien dat het aantal meldingen van in het beheergebied Rivierland sinds het jaar 2000 significant is toegenomen. Het totaal aantal waarnemingen van de bruine rat per jaar is significant gecorreleerd met het totaal aantal waarnemingen per jaar van de rode Amerikaans rivierkreeft. (uit onderzoek in opdracht waterschap Rivierenland, door P. Lemmers, B.H.J.M. Crombaghs & R.S.E.W. Leuven).

Dat heeft op de kwaliteit van **Het Langedijker goud** een heel negatief effect en het blijft bijzonder dat de ontwikkelaars met water voorbijgaan aan de basis en dat is “kwalitatief goed en gezond water”. Voor het ontwikkelen van een visie hoor je in de basis uit te gaan van ervaringen opgedaan in het verleden en Langedijk had in de jaren '50 en '60 water van heel slechte

kwaliteit en de ziekte van Weil, als gevolg van een grote populatie bruine ratten, kwam hier met de regelmaat van de klok voor.

Wethouder Jongenelen heeft de mond vol met wat er allemaal wel niet kan op en rond het water, maar gaat volledig voorbij aan effecten op de volksgezondheid. Blijkbaar is dat geen Dorpsbelang!

En dat is heel spijtig. Als je verder wilt gaan met het ontwikkelen van Langedijk zou de gemeente eerst eens moeten gaan investeren in een goede en gezonde biotoop in en rond de Langedijker wateren.

Als je dat op de rails weet te krijgen en Langedijk heeft op dat punt een enorme achterstand opgelopen door alleen maar bezig te zijn met het bouwen van luchtkastelen rond ons water en geen oog te hebben voor onze kantelende biotoop.

Gelijktijdig zou er een **“VAARBELEID”** moeten worden ontwikkeld en als dat allemaal goed geregeld is dan zou je mogelijk zonder al te veel problemen het voorliggende goudzoekersplan van wethouder Jongenelen kunnen gaan ontwikkelen.

Openmaken en houden van historische vaarverbindingen!

Ook hierin laten de plannenmakers zien dat zij zaken bedenken vanachter hun bureau.

Wie vandaag de dag over de Achterburggracht vaart kan zien dat deze ‘historische’ route in de loop der jaren steeds smaller is geworden en nog steeds smaller wordt. Bewoners aan de Achterburggracht werden geen strobreed in de weggelegd bij het uitbreiden van hun woonerven. Schoeiingen zijn steeds verder in het water geplaatst en om nog wat meer ruimte te creëren heeft men de steigers achter het huis tot complete terrassen over het water kunnen bouwen zonder dat er ook maar enig toezicht, laat staan handhaving op werd gehouden.

Met steeds groter wordende sloepen zal het er in de toekomst op neer komen dat men éénrichtingsverkeer zal moeten invoeren, ook al omdat er maar weinig sloepenvaarders zijn die het manoeuvreren onder de knie hebben. Waarom je dan tot de gedachte (visie) komt dat er nog wel véél meer mensen met boten op het water zouden kunnen zal ook wel bedacht zijn vanachter hetzelfde bureau.

Stichting Geldzorg Oosterdel

De gemeentes Heerhugowaard en Langedijk hebben gemeend, de oplossing door Stichting Veldzorg bedacht, om het afkalven van de oevers in het Oosterdel tegen te gaan en hebben daar samen zo’n vijftig duizend euro voor over om Geldzorg in staat te stellen met gevlochten wilgenwiepen de oevers te verstevigen en daarmee als bijkomend effect een kraamkamer voor jonge rivierkreeftjes te maken. Zo er al predatoren zijn voor die beestjes wordt de rivierkreeft een schuilmogelijkheid gegeven om tussen de gevlochten stengels weg te kruipen.

Het is een feit dat het de rivierkreeft is die de oevers ondergraaft, maar het zijn de boten die er met hun golfslag voor zorgen dat ze inzakken en verdwijnen. Sinds Stichting Geldzorg Oosterdel ontdekt heeft dat zij met het uitgeven van vaarpassen aan adoptanten extra geld binnen kunnen halen, is ook de schade aan de oevers hierdoor groter geworden.

De gemeentes kunnen Geldzorg beter het geld geven dat Geldzorg aan donaties binnenhaalt en dan als eis stellen dat er niet anders dan vaarpassen wordt uitgegeven aan huurders die ook werkelijk een eiland onderhouden in plaats van adoptanten die het kapot varen.

Ook daar is geen handhaving op al worden boa’s soms op maandagochtend buiten feestdagen om wel eens in het gebied gezien (sic.).

Een eerste stap zou kunnen zijn het uitkopen/afkopen van de adoptanten-inkomsten en zou niet meer dan 20.000 euro hoeven kosten.

Als gemeente hou je op eerdergenoemd budget ruim dertigduizend euro over welke geïnvesteerd zou kunnen worden in de bestrijding van de rivierkreeft en verbetering van de biotoop in het algemeen.

Een investering in de goede richting.

Een heel goede investering om te doen zou zijn het uitzetten van meervallen. Het zijn vissen welke het heel goed in de Langedijker wateren zouden kunnen doen. De meerval heeft uitstekend voedsel aan de rivierkreeft en is een geducht wapen in de strijd tegen de rivierkreeften. Tevens zou het goed zijn als er graskarpers zouden worden uitgezet. Deze vissoort is een prima grazer van waterplanten die de watergangen open kan houden en zo ook wat evenwicht kan brengen in de waterhuishouding.

De inzet van deze soorten kan een heel gunstig effect hebben op de aantrekkelijkheid van onze gemeente en een eerste stap in het ontwikkelen van onze gemeente met water.

Voor de sportvisser zijn meervallen en graskarpers ideaal om op te vissen en het mooie van graskarpers is dat zij zich in ons klimaat niet voortplanten en blijven dus beheersbaar.

Met deze “Langedijk ontwikkelt met water” springt wethouder Jongenelen over zijn eigen schaduw.

Als de raad van Langedijk anno 2020 met dit plan instemt en er gelden voor vrijmaakt dan toont dat aan dat ze ver van de huidige realiteit afstaat en misschien heeft het ook wel te maken dat het er allemaal niet meer toe doet omdat het een probleem is dat pas na 2022 door een andere raad in een andere gemeente moet worden opgelost. Waarom nu praten over plannen tot 2025 en niets doen met wat er nu speelt en wat vandaag nog opgepakt kan worden?

Alleen al met de behandeling van dit plan ondergraaft deze raad, net als de rivierkreeft, de realiteit van vandaag en echt; het is geen goud dat er blinkt zoals de wethouder ons wil doen geloven, maar slechts verzonken land dat onze toekomst wordt.

Mijn uitnodiging om eens mee te gaan om de situatie rustig te bekijken blijft gelden, u bent welkom.

Dank voor uw aandacht.

Martin Wagenaar.

Bijlage 2. Geachte heer Jongenelen, beste Ad,

Onder referte naar ons plezierig gesprek gistermiddag voel ik toch behoefte om nog op een onderwerp terug te komen dat mij thuisgekomen aanzette tot wat nader onderzoek en reflectie betreffende de ‘viswedstrijd’.

Je gaf zelf al aan dat vissen op rivierkreeftjes eigenlijk verboden is, maar dat je de controlerende boa’s in ons gebied gevraagd hebt om dit oogluikend door de vingers te zien.

Dat gaf mij gisteravond toch een ongemakkelijk gevoel, want als wethouder heb je toegezegd aan de raad om tijdig met een goed doortimmerd vaarbeleid voor Langedijk te komen. Ik denk dan; een wethouder gaat regels opstellen, maar vraagt handhavers om huidige regels even niet na te leven. Voor mij wringt daar een schoen.

Verder vertelde je dat de rivierkreeften bij Veldzorg kunnen worden ingeleverd en dat Peter de Nijs zijn relaties met de Langedijker horeca zal aanspreken om ze in de restaurants op de menukaart te kunnen zetten. Tevens spraken we over de mogelijkheid voor een krokettenfabrikant om ze

eventueel in kroketten te verwerken. Daar zou ik als wethouder verre van blijven, want je zet aan tot wetsovertreding, terwijl de naam van jouw functie toch anders zou vermoeden. Onze voedselketen wordt door regels beschermt en iedereen die in die voedselketen voedsel levert dient de voedselautoriteit te kunnen tonen waar dat voedsel vandaan komt volgens de "Hazard Analysis and Critical Control Points". Bedrijven die voedsel produceren of verwerken moeten mogelijke risico's beschrijven in een voedselveiligheidsplan, ofwel een HACCP-plan. Dat hoort ook Peter de Nijs te weten. De bron van dit voedsel, de rivierkreeftjes, is in dit geval niet te herleiden tot één bron (beroepsvisser), maar komt van niet nader te traceren vissers die niet gecertificeerd zijn en illegaal hebben gevist.

Stel dat je besluit om dat aspect te laten varen en dan jouw ander genoemde optie laat doorgaan; burgers kunnen bij Veldzorg rivierkreeftjes ophalen voor hun BBQ.

Stel dat er iemand die rivierkreeftjes verkeerd gaat behandelen en er ontstaat iets van voedselvergiftiging. Wie is er dan uiteindelijk verantwoordelijk? Draait Veldzorg op voor schadeclaims of is de organiserende gemeente verantwoordelijk voor het feit dat zij de distributie van die rivierkreeftjes heeft laten uitvoeren door een instantie die niet met de juiste middelen is toegerust en ook de vergunning er niet voor heeft om dat uit te voeren?

Zoals je kunt lezen trek ik, dit overdacht hebbende, de conclusie dat je een plan aan het uitvoeren bent dat op geen enkele manier juridisch en wettelijke grond heeft en flinke financiële consequenties voor onze gemeente kan hebben. Dat is ook de reden dat ik deze mail aan onze burgemeester stuur, omdat die als hoofd van de politie en voorzitter van het College daarin meegesleurd kan worden.

Met een viswedstrijd zoals jij me die gistermiddag presenteerde ondergraaf je niet alleen je eigen geloofwaardigheid, maar van het hele College alsof de wet slechts geldt voor de inwoners en niet voor het bestuur.

Het leek mij daarom goed om je langs deze weg op de hoogte te stellen in de wetenschap dat er genoeg mensen binnen onze gemeente zijn die je hierop aan gaan vallen. Al waren het alleen maar een paar van die zodiac huftertjes, want die zijn over het algemeen heel goed op de hoogte van de regels en ze zoeken graag de buitengrenzen daarvan op.

Vertrouwende je hiermede voldoende te hebben gewaarschuwd,

met vriendelijke groeten,

Martin.

in c.c. L. Kompier

Voor aankondiging.

Op 15 september van dit jaar verschijnt het boek “Aartsrivalen” van Martin Wagenaar in de boekhandel in een uitgave van Schaduwwijk Langedijk.

Het begon met een intrigerend krantenartikel uit 1947.

In “Aartsrivalen” laat Martin Wagenaar u kennismaken met de duistere kanten van twee personen die elkaar flink in de weg zaten.

Fa. Gebr. Kloosterboer.

Allereerst wordt inzicht gegeven in het leven van de groente-expediteur Jan Kloosterboer die in 1923 samen met zijn broer Cees de Fa. Gebr. Kloosterboer oprichtte.

In februari 1940 liep, de toen voor de Duitsers spionerende, Jan Kloosterboer tegen de lamp.

Schager Courant.

De voormalige kantoorbediende, Fred P. Groot, die in 1936 bij de firma van de gebroeders was ontslagen voor het stelen van postzegels, zag als journalist voor de Schager Courant zijn kans om wraak te nemen. In een vijftal uitgebreide artikelen schetste hij een beeld van Jan Kloosterboer dat ‘Barre Jan’ tot zijn dood in 1965 en tot ver daarna is blijven achtervolgen.

Fred Groot sloot zich in de Tweede Wereldoorlog aan bij de NSB en de laatste twee jaar was hij in Duitse dienst. De rechtszaken van beiden na de oorlog kwamen uitgebreid in de pers.

Jan Kloosterboer bleef groente-exporteur en Fred Groot ontpopte zich als een veelschrijver onder andere onder de naam Pieter Nierop als jeugdboekenschrijver voor de uitgeverij Gebr. Kluitman en als streekromanschrijver onder het pseudoniem Ewout Speelman.

Het boek geeft een aardig beeld van het leven in en om Sint Pancras, Langedijk en de wereld eromheen in de eerste helft van de vorige eeuw.

